

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

СТРАЙК В СТАЛІВНИХ В СІДНЕЙ ЗАКІНЧЕНИЙ.

СІДНЕЙ, Н. С., 2. серпня. — Страйк в сталівних в Сідней скінчився. На масовім мітингу сталевих робітників в юнійній залі ввечері омоло 65 процент присутніх голосувадо закінчити страйк і вернутися до праці. Екзекутивна юнія повідомила прф це "Брітїш Емплаер Стїа Корпорейшн".

В своїй резолюції, яка формально закїчує страйк, сталевї робїтнїкї нарікають, що всі є проти них, і вони пїянують судї, поліцію, газети і федеральне та провінціанальне правїтельство.

Сталева компанїя заявила ввчєра, що з вїйшовших на страйк 3.500 робїтнїкїв, 2.505 вже працювадо в сталївнї. (Це вїдається дуже переборщєним.)

Страйк почався 27. червїя рано за здобуття 20 процентїв дївїжї платї і привїтїя "чек-аф" системи при колектуванї юнійних вкладок, що є рївнозначним з призначаннєм юнїї.

В ПІВНІЧНІМ КЕЛП БРЕТОН ВІЙШОВ ЛІБЕРАЛ.

НОРТ СІДНЕЙ, Н. С., 1-го серпня. — Правїтельственный кандидат Ф. Д. Келлї, мейор Норт Сїдней, зїстав ввчєра виборанї при доповняючих виборах послѡдом до дїмїнїаного парламенту з округа Кейп Бретон Норт і Вїкторїя. Вїн вїйшов 856 голосами бїльшости.

В ОКОЛИЦІ КЕЛГАРИ, АЛТА, ВІПАВ СНІГ.

КЕЛГАРИ, Алта., 31. лїпня. — Пятїнацїть мїль на захїд вїд Келгарї випав снїг, який приложїв на полях збїже. Узгїрї бїліють вїд снїгу.

ПРАЦЯ ДІТЕЙ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ.

ШКАГО, 1. серпня. — Дїточа праця в Злучєних Державах збїльшається, коли судїти по послїднїх звітїх, вїданїх шефом Дїточого Бюра Злучєних Держав. В сїчнї 1920 р. було занятїх ѡдїн мїліон дїтєв в вїці вїд 10 до 16 рокїв, з котрїх ѡдна третя була в вїці вїд 10 до 13 рокїв.

БЕЛЬГІЙСЬКІ ЗЕЛІЗНИЧНИКИ ОСВОБОДЖЕНІ.

БРУКСЕЛЯ, 28. лїпня. — Лава прїсїдлїх вїдала увїльняючий вїрок для 14 провінцївїкїв зелїзничних робїтнїкїв, арештованих за прѡвїд в зелїзничнїм страйку.

ХАРЧЕВЕ ПОЛОЖЕННЯ В РУРЦІНІ ЩОРАЗ ГІРШЕ.

БЕРЛІН, 31. лїпня. — Донєсеннїя з Рурцїни вказують, що тамоше харчевє положєннїя стає щораз гїрше.

В Гельзенкїрхєнї кїлька тїсяч майнерїв не пїшли до роботи; вони повїдомїли управїту майнї, що не є фїзїчно спїсїбнї йти в майну, так як їх рїзїни були без картофельї і нїших спїжнївчїх продуктів вїд суботи.

Французїв оскаржують, що вони систематїчно скопуюють поживу в рїжнїх мїсцїх окупанїїної терїторїї.

Транспорти з поживою з неокупованїї Нїмєччїни ѡстають вїдлучєні на границї окупанїїної терїторїї через дїсорганїзацію зелїзницїв пїд французїською адмїнїстрацією, яка не допускає потягїв до Рурцїни.

СЕЛЯНЕ НЕ ХОЧУТЬ ПРОДАВАТИ СВОЇХ ПРОДУКТІВ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 1. серпня. — По цїлї Рурцїни дається вїдчувати вплив упадку марки мїнувшого тїжня в браку поживи. Селянє вїдмовляються мїняти добрї картофелї за кєпськї маловартнї грошї і в наслідок того картофель, мїяса та нїших рїзньїх продуктів майже не можна дїстати за нїяку цїну.

ТЯЖКІ ЗАСУДИ НА НІМЦЬКИХ ГОРОЖАН.

ДИССЕЛЬДОРФ, 1. серпня. — Французський воєннї суд в Верденї вїдав ввчєра засудї на чотїрох Нїмцїв, якї пїдслухували в Дортмундї французський вїйськовий телефон при помочї тїйних слухавок. Їх засуджено на вїзнїцю, декотрїх на досмертнїю.

ФРАНЦУЗИ ЗАНЯЛИ П'ЯТЬ КОПАЛЕНЬ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 31. лїпня. — Французскї вїйськї заняли нїнї в Дортфельдї п'ять копалєнь вуглї. Майнерї сєйчас лїжнїли працю і Французї заборонїли їм вступ до копалєнь.

БЕЛЬГІЙЦІ ПРОГАНЯЮТЬ МІСЬКИХ УРЯДНИКІВ.

АЛ-ЛЯ-ЧАПЕЛЬ, 31. лїпня. — Бельгїйскї окупанїїнї властї проганїли нїнї з цєго мїста бурмїстра і п'ятьох членїв мїйськїї радї. Причини проганнїя Нїмцїв не подано.

Полїція убила двох страйкуючих майнерїв.

БЕРЛІН, 2. серпня. — Тут ѡтрїмано вїдомостї, що в боротьбї мїж страйкуючимї майнерами, і полїцією в Обєргавєнї убито нїнї двох страйкерїв і сїмох ранєно. Полїція стрїляла на робїтнїкїв.

КОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В НІМЄЧЧІНІ.

БЕРЛІН, 30. лїпня. — Ввчєрашнїй дєнь, що був назначєний нїмєцькїми комунїстами на устроєннїя демонстрацїї прѡтї фашистїв, загаломо вїпав на дємонстрїї успїшно. Перєбїг дємонстрацїї вїявив не лише велику сїду комунїстїчнїх органїзацїї і сїльну симпатїю до нїх серед шїроких мас, але ї вїрцеву карнїстї у вїконуваннїю прїказїв голѡвного комїтєту партїї.

Демонстрацїї були устроєнї по всїх мїсцїх Нїмєччїни при участї мїліонїв робїтнїцтв. В самїх Берлїнї в демонстрацїї взяло участь поверх 300.000 робїтнїкїв, в тѡй час як на вїчю націоналїстїв, скїлканїм для контр-дємонстрацїї, з'явилось залєдїв 500 ѡсїб.

Помїмо заборони полїцїї в Потєсдїм вїдбувся величївий дємонстрацїїнїй похїд, в якїм взяли участь дєсяткї тїсяч робїтнїкїв. Полїцїя не мала вїдвагї ставити перешкод і похїд вїдбувся в нї найбїльшїм порядку і спокою.

Вїтїмкѡ становїли крїваві 8-годиннї заворушєннїя в Най Рупїнї, на лїнїї мїж Берлїном і Гамбургѡм, спровокованї постоюваннїем полїцїїнїх властїей. До здворушєннї прийшло їза того, що полїцїя арештувала без прїчинї кїлькасот ѡсїб. Це дало прївїд дєякїм независимим агїтаторам вїзвати робїтнїкїв до нападу на вїзнїцю в цїлї ѡсвободженнїя арештованих. Полїцїя ужила крїсїв і скорострїлїв. В боротьбї, яка трєвала поверх 8 годин, двї ѡсѡби були убитї, 7 тїяко і 15 легко ранєних. В мїстї проголошено воєннїй страї, бо властї сподїваються вїдновлєннїя крївавіх заворушєннї.

Замїтнїм пїдчас ввчєрашнїх дємонстрацїї було те, що крїм робїтнїкїв-комунїстїв і полїцїї, на вулицїх нїшої публїкї з'явилось не було. Страх перед вїбухом револуцїї здержав всїх в дома, а передовїмї націоналїстїв і монархїстїв, якї перед кїлькама днїями так дуже вїдгрозувались комунїстам.

У всїх крїгах прїзнають, що прєстїж комунїстїв серед робїтнїчнїх мас пїдїсїя незвичайно в гѡрї... Масї пїгнули за покликѡм комунїстїв, їгноруючи прїказї консервативних юнійнїх і соціалїстїчнїх прѡвїднїкїв.

ЛА ФОЛЕТ ПРО АДМІНІСТРАЦІЮ ГАРДІНГА.

ВАШІНГТОН, 28. лїпня. — Сенатор Ла Фолєт заявив, що розкол в рєпублїканскїї партїї і утворєннїя нової трєтїї партїї стане немїнучим на случай, коли конвенцїя рєпублїканскїї партїї поновно їменє Гардїнга кандидатом на прєзїдєнта.

Ла Фолєт характеризує адмїнїстрацїю Гардїнга як реакцїїну. Подорож і промови Гардїнга по захїднїх стейтах, в якїх вїн старався прєдставити свою адмїнїстрацїю поступовою і лїберальною, мали успїх зовсїм прѡтивнїй.

Вїсїдлѡ останнїх вїборїв в стейтї Мїннесѡта повинен бути ѡстороною для всїх америкнськїх полїтїкїв, бо цї вїборї вїявїли, що думають і чоґо домагаються шїрокі маси в Злучєних Державах.

РИМ, 28. лїпня. — Соціалїстїчнї і лїберальнї органїзацїї заложїли прѡтєст прѡтї прєсової цензури, завєдєної прємїєром Муссоїнї.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ. ПРОДУКЦІЯ ЦУКРУ НА РАД. УКРАЇНІ.

Радянскї економїстї звернули увагу на продукцїю цукру і вїдсїлїку його на ринкї нїших держав. В 1912 і 1913 роках зуживає Росїя на свої власнї потреби ѡколо 1.250.000 тон цукру, це виходило 19 фунтїв на кождо ѡсѡбу в роцї. В 1921 р. впадо внутрїшнє запотребуваннїя до 65.000 тон, що виходило 1 фунт на рїк на чоловїка. В 1922 р. вїпродукували цукровї заводи 1.200.000 тон цукру. Пїсля внутрїшнього запотребуваннїя ѡсталась значна надвїжка, яку можна буде збути за кордоном. На цей рїк, прєдвїджується 150 тїсяч тон цукру на вївїз.

МУЗЕЙ ДІТОЧОЇ ТВОРЧОСТІ В КИЇВІ.

Губернїальнїй Вїдїл Нарѡдної Освїти порѡбив пїдготѡвчї кроки до ѡснованнїя в Кїївї музею дїточѡї творчѡсти. В цїм музею помїщуеться вськї крїшї зразкї оригїнальної дїточѡї творчѡсти. Статїстїчному Бюровїв естетичного вїхованнїя У.С.Р.Р. поручєно розслїдити дїточї рїсункї, з якїх найкращї вїдїдаються до музею. Дѡтерєв зїбрано дуже багато цїннѡго ї оригїнального матерїалу з всїх дїлянок дїточѡї творчѡсти.

Український Державний Драматичний Театр.

В Харковї органїзацїя Нарѡднїй Комїсарїят Освїти Український Державнїй Драматїчнїй Театр, якїї на разї помїщуеться в салї театру при вул. Свердлова.

Українська педагогічна газета.

Колєгїя Нарѡдного Комїсарїяту Освїти У.С.Р.Р. рїшїла вїдавати популярну педагогїчну та полїтїчно-освїтнїу газету.

Вїстї про Єфремова.

Львівськє "Дїло" з 11. лїпня пїдає слїдуючу новїнку... З Кїїва одержано вїдомостї про С. Єфремова, якї, вїдносїться до половини червнїя. С. Єфремов жїве по старому у Кїївї. Бѡльшевїкї його залїшили в спокою. С. Єфремов багато працює в Академїї Наук. Стан здоров'я його задовольняючий.

(Повїсїка нѡвїнка "патрїотїчного" "Дїла" як найкращє збїває всї брєхнї українськїх чорносѡтєнїв, немѡвнї до Єфремова радянська влада кудсь вїсєляла або його прєслїдувала. — Рєд. "У.Р.В.")

Радянський уряд повертає нарѡдне майно.

До Польщї прїбув трєтїй транспорт вївєзєних з Росїї в часї вїйни дзвонїв в числї 25.522 для повернєннїя їх правнїм власнїкам т. є. громадам.

За які гроші виходить "Дзвїн".

Волїнськє "Сєлянськє Правдє" з 8. лїпня доносїть: "Газета Poranna", орган крайнѡї правїцї подає, що уряд ген. Сїкорєско вїснєгував для ѡтамана ѡсїлка 40.000.000 мп. на вїдачу газетї "Дзвїн". Факт говорїть сам за сєбе.

СОВІТИ НЕ ДУМАЮТЬ ВІДДАВАТИ ЦАРСЬКИХ ДОВГІВ.

МОСКВА, 30. лїпня. — Хрїстїян Раковський, недавно назначєний голово совїтськїї дєлегатїї в Лондонї, заявив нїнї прєдставнїкам заграничнѡї прєси, що становїще Совїтськїї Росїї супрѡтї ї заграничнїх довгїв і вїнагорода ї кредиторам ѡстає незмїненє вїд становїннїя "занїтого в Гєнїї".

КРАСІН ЗАПЕРЕЧУЄ НЕПРАВДИВІ ВІСТКИ.

МОСКВА, 1. серпня. — Нарѡднїй комїсар заграничнѡї торгѡвї і промїслу Леонїд Красїн заперєчує нїнї в урядѡвїй заявї, що вїн рѡпонував прїзнати царскї довгї в замїну за прїзнаннїя Совїтськїї Росїї заграничнїми державами.

Вїн каже, що прїдержується становїща, занїтого Совїтїми на Гєнїйськїї конференцїї. А що тепєр позицїя Росїї є ѡмногѡ лїпша як була тодї, то безѡтрїбнїм є старатися купити прїзнаннїя такою згодою.

БІЛИЙ ГЕНЕРАЛ НА СИБІРІ ПІДДАВСЯ СОВІТАМ.

МОСКВА, 1. серпня. — Пєлєяєв, "бїлий" генєрал, який вїв прѡтїсовїтськє кампанїю на Далєкїм Сходї, пїсля прєсєнєннїя своєї дїяльностї до чотїрох прїлягаючих округїв Якутскє, пїдавєся Червѡнїї армїї і вїслав апєль до ѡстанкїв бїлїх вїйскїв на Далєкїм Сходї, щѡби заперєстали ѡпозицїю прѡтї Совїтїв.

ДАНІЯ РАТИФІКУВАЛА ДОГОВІР З РОСІЄЮ.

ВАШІНГТОН, 28. лїпня. — Данськє посѡльство ѡгололо змїст догѡвору мїж Данїєю і Совїтськѡю Росїєю, який був недавно потвердженїй на спецїальнїй сєсїї данськѡго парламенту. Головнїми точкїами догѡвору є:

- 1) Повнє взаїмнє полїтїчне визнаннє.
- 2) Привєрненнє торгѡвєльнїх зносїн.
- 3) ібї сторони зобов'язуютьєся взаїмно не вєсти ѡдна прѡтї другої ворожѡї пропаганди.

СОВІТСЬКИЙ ПОСОЛ ІОФФЕ ЗАХОРУВАВ.

ТОКІО, 28. лїпня. — Надїя на скѡре скїлканнїя мїровѡї конференцїї мїж Совїтськѡю Росїєю і Японїєю знова зникає, коли через занєдуваннїя радянськѡго прєдставнїка Адѡльфа Іоффе вступнї перєговѡри вїдложено на неѡзначєнїй час.

Мїсце Іоффе займає правдопѡдїбно Карахан.

МОСКВА, 30. лїпня. — З пїурядѡвого жєрєла доносїть, що на случай довгої недуги Адѡльфа Іоффе, його мїсце займає Карахан, якїй надїхнїтьєся пїд тепєрїшнїу пору в Пєкїнї як голово надзвичайнѡї радянськїї мїсїї до Кїтаю. В радянськїх крїгах заперєчуєть погѡлоску прѡ зрївнєннїя перєговѡрїв мїж Совїтськѡю Росїєю і Японїєю.

П'ЯТИЙ КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Повнїй Викѡнавчїй Комїтєт Комїнтерна в Москвї на своїмѡ засїданнїю днїя 24. червнїя ухвалїв вїдсвїткувати п'ятї роковини своєїго їстѡваннїя скїлканнїем П'ятого Конгрєсу Комунїстїчного Інтернѡналу в мартї 1924 р.

ТРЕТА СЕСІЯ ЧЕРВОНОГО ПРОФІНТЕРНА.

Днїя 25. червнїя ц. р. вїдкрїто в Москвї 3. сєсїю Центральнѡї Радї Профїнтерна. Звїт з Викѡнавчѡго Бюра Профїнтерна зложїв Лѡзовський. Вїн також реферував про найбїльшї завданнїя Профїнтерна. Справу боротьби профїсїїнїх органїзацїї з фашизмом реферував Андрєєвнї, мїжнароднє обєднаннїя — Рубїнштаїн. Прѡ рѡбїтнїчу еміграцїю говорїв Трєсо, прѡ завданнїя прїхїлнїкїв Профїнтерна в Англїї — Борѡдїн, а про положєннїя в Чєхослѡваччїнї — Ендєрлє.

АМНЕСТІЯ В РАДЯНСЬКІЙ БІЛОРУСІ.

МОСКВА, 25. лїпня. — З пїагоди трїлїтнїої рїчнїцї ѡсвѡбодженнїя столицї Мїнськє з пїд польськѡї окупанїї, правїтельство Радянськѡї Бїлорусї проголосїло амнєстїю для всїх учаснїкїв в прѡтирадянськїх вїступах на Бїлорусї.

БЕРЛІН, 1. серпня. — Приватнї жєртвї вїд центральнїх і полуднєвїх Америкнїцїв на допомѡговї фонди для Рурцїни і Надрєнцїни вносїть тепєр 220 мїліонїв марбк.

РІЖНІ ВІСТІ.

В Азербайджанї заводять туркомєнськє мѡву.

МОСКВА, 30. лїпня. — У всїх лѡкальнїх та державнїх устанѡвах Азербайджану тамоше правїтельство завєдо примусово туркомєнськє мѡву як урядѡву на мїсцє дѡтєпєрїної росїйськѡї.

Вїнїяток становїть автономна област Карабач, в якїй дозвѡлено уживати вїрменськє мѡву.

Каже, що в Америкї може прїйти до револуцїї.

СТ. ПОЛ, Мїнн., 26. лїпня. — Новѡвїбраннїй сенатор з Фармерськѡ-Рѡбїтнїчѡї Партїї Магнус Джансон заявив, що Злучєним Державам грозїть револуцїя. Вїн сказав, що в Америкї дїється тепєр багато таких рїчєй, якї дїялись в Росїї прєд револуцїєю.

Цар мав велику армїю, казав Джансон, і не спїнив револуцїї, а що-ж доперва Злучєнїй Держави, котрї не мають великѡї армїї.

Вїн зазначїв, що 65% майна Злучєних Держав є в руках 2% населєннїя і коли не буде лїпшого роздїлу, то прїйде до револуцїї.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДЛІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

ічим повїдомляється всїх членїв вїдлїлу Р.З.Т. в Вїннїпєгу, що мїсячнї зборї вїдлїлу вїдбудуться в недїлю 5. серпнїя ц. р. ѡ 8-їй годинї ввчєром. Кождїй член вїдлїлу Рѡбїтнїчѡго Запѡмогѡвого Товариства повинен коначно з'явитися на зборї, так як є дуже важнї справи до полагѡженнїя. Товаришїв, котрї хотїть вїписатися до Р.З.Т., радо вїтаємо.

— Заряд вїдлїлу Р.З.Т.

УВАГА! ПІКНІК ДІТОЧОЇ ШКОЛИ ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ВІДЛІЛУ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, 5. СЕРПНЯ В МОРС ПЛЕЙС

ДІТОЧИЙ ПІКНІК

Програма пікніку богата і всіх задовольть. Буфет з смачними перекусками і змінними напитками. — Розіграшка вартїснїх рїчєй. — Для танцюючих спецїальна пїдлога. Першоряднїа музика. — При вїконуваннїю спортовїї програми ученикам і ученицям Дїточѡї Школи як також і гостям будуть розданї гарнї нагородї.

Вїдлїа У. Р. Д. в Іст Кїлдонан докладає всїх старань, щѡби цей ПЕРШІЙ ПІКНІК ДІТОЧѡї ШКОЛИ вїпав якнайлїпше.

Тѡж прїходїть всї і клїчте своїх знакомїх гарнѡ забавитися на свїжїм вѡздузї, а комїтєт з свого боку доложїть всїх старань, щѡби всїх гостей задовольнїти.

ЯК ІХАТИ: — Берїть "Морє Плєйс" стрїткару, котра їде Мєїн стрїгом і їдє до мїсцє де вона вертає назад, а там будуть товаришї, котрї вкажуть вам дорогу на мїсцє пікніку.

ВРАЗІ НЕПОГОДИ ЗАМІСТ ПІКНІКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАБАВА В УКР. РОБ. ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. Co. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ. Видає Стіваришнення "Українських Робітничих Вістей".

Предплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не повертаються, хіба що дописувач вилучить, що бажано звороту своєї рукописи на випадок її поміщення та зазначити поштову марку на її перекладку.

СТРАЙК В СІДНЕЙСЬКИХ СТАЛІВНИХ ЗЛОМАНИЙ.

Подішені самі одні весті нерівну боротьбу з капіталістами і провінціалізм та доміняльним правительством, страйкуючі робітники в сталівних "Брітш Емпаер Стіл Корпорейшен" в Сідней, Н. С., рішили минулої середі вернути до роботи, не осягнувши ні одного зі своїх скромних домагань.

Страйк сталевих робітників в Сідней розпочався дня 27. червня п. р. Робітники домагалися лише 20 процент підвижки платні і відтягання юнійних вкладок при виплаті, що рівнялося би признанню юні. Ні одного, ні другого так елементарного домаганя компанія не хотіла сповити.

Дальша історія страйку є відома, так як про це широко писалося в нашій газеті. В страйковий терен наслано військо — по перше, щоби спровокувати страйкерів, по друге, щоби дати охорону скелам, коли би такі знайшлися до праці.

В ухвалений на масовім мітингу резолюції, яка закінчує страйк, сталеві робітники заявляють, що їх фонди зістали вичерпані і деяких них пігнало до робота загроза голоду для їх родин.

Відповідь, що він, як карний член армії, не може зрікатися найвищого становища — і влада визнає його взяти свої слова назад. Пласудскі спокійно заявив: — Ваш уряд маю в...

Розуміється, не дуже приємно було прочути такі слова президентної держави і міністрам. Вітсвіковий міністер граф генерал Шентішкі звернувся Пласудскому уагу на "негороворосць", але одержав різку відповідь: — З вами не говорю, бо ви є проститутка і хуліган...

Пласудскі вивів за це поєдинок Пласудскому. Поєдинок відбувся в перших днях липня — але обох безкровно. І Пласудскі відійшов від всякого політичного і державного життя сьогоднішньої Польщі.

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — "Українські Робітничі Вісті" — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надіється помочі, лише від тебе.

"КОСМОС"

УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

Досі вийшли з друку слідуючі книжки Видавничого Товариства "Космос":

- КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стеклов.) 112 сторін 25
ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Ост. Нитки, ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін 25
ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Сивацький.) 150 сторін 35
МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горев.) 112 сторін 25
ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) 20

Замовлення на ці книжки разом з грошми посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.

3 ПОЛЬЩІ І ГАЛИЧИНІ.

(Спеціальна кореспонденція до "У. Р. В." з Європи.)

Польща на смертний постелі. — Як працває Пласудскі. — Втілюють міністри. — Подорож румунського короля. — Жалюгідне жебрацтво українських патріотів. — Ще одна влячість за вірну службу галицькій дрібнобуржуазії. — Жадуть.

Що буржуазна Польща конає, в це не сумніваються вже навіть її верхи. Сьогоднішній стан цієї найогиднішої держави світа, що своїм режімом насиллям перегнала найбільш реакційний колишній Царський уряд — дуже незавидний. Не помагають всі піддержки Франції. Тай що тут помагає? Як людина підірвала в гульній здроваля до краю, то ніякими ліками не вдержш її при житті. Інша річ, що європейській буржуазії треба за всяку ціну вдержати шляхетську Польщу, як барикаду перед соціальною Революцією.

Але діло в тому, що Польща гине не зверху, а з кориня. І хоч деякий час буде латати своє дивотіпня, все-ж таки кінець її близький. Сьогоднішній уряд рішуче немає на кому опертися, бо навіть видійніші представники буржуазної класи відкидають всяку участь в державних справах. Так внутрішня, як і закордонна політика панської Польщі — висувши її, як сучітника і тому всяк огорюда безнадійність. Ніхто партія не хоче брати на себе керування державою і уряд находиться в руках звичайних добровольців, які служать за гроші і сяку-таку честь.

На днях відійшов від політичного і державного життя Польщі колишній і початковий і головний творець держави — Юзеф Пласудскі. На засіданню ради міністрів, він заявив: — Не бачу нічого чесного, не бачу нічого доброго. Моя віра захитана і з цю хвилею я перестав бути воюком. Зрікаюся сьогоднішнього державного свого уряду маршала польської армії, бо не бажая боронити банду...

На це одержав від уряду відповідь, що він, як карний член армії, не може зрікатися найвищого становища — і влада визнає його взяти свої слова назад.

Пласудскі спокійно заявив: — Ваш уряд маю в... (і тут сказав повністю польське слово, що починається на "д"). Розуміється, не дуже приємно було прочути такі слова президентної держави і міністрам. Вітсвіковий міністер граф генерал Шентішкі звернувся Пласудскому уагу на "негороворосць", але одержав різку відповідь: — З вами не говорю, бо ви є проститутка і хуліган...

Пласудскі вивів за це поєдинок Пласудскому. Поєдинок відбувся в перших днях липня — але обох безкровно. І Пласудскі відійшов від всякого політичного і державного життя сьогоднішньої Польщі, який витирає панські передки, як Петрушечка, Вітвицький, Панейко, Кость Левіцький. І ніколи не тгнув і не буде тгнути український робітник — з робітника криваві гроші на певну розтрату, на удержування дармоїдів і професійних політичних спекулянтів.

В Галичині в цей час патріот Дм. Донцов бавиться в фашизм. Націоналісти — в коліно-приклонення перед Варшавою і — як видно й Букарештом. А українські революціонери-комуністи й соціалісти гинуть по тюрьмах! Гинуть за свою чесність, ідейність і прямолінійність. За це — що борються, а не клонять покірно головою, як патріоти всіх вітківців. Тринайцять націоналістичних організацій і п'ятдесятістять тисяч найвідійніших галицьких патріотів — так світських лю-

дей, як і понів — внесли до польського союзу прохання удержувати приватні укр. школи. Але прохання це таке жалюгідне, що просто соромно читати. Рабська кров вливає на верх. Плазування перд дужчими панами — очевидно.

Вповні розуміємо розсудливий стан галицького шкільництва. Розуміємо вагу його удержання. Розуміємо, що до певної міри треба покищо користуватися навіть тим, що дасть їй шляхетський уряд в замін за криваві податки, хоч знаємо, що він крім тюрми не дасть більше нічого. Але ми були і будемо найбільшими ворогами всякого рабства та плазування. З історії інших поневоленних колись народів знаємо, що вони, в найтяжчій хвилі, були гордими і почували себе вільними душою та ніколи не рабські не хилили голов своїх. Ірландці теж домагалися в англійського уряду шкіль, але вони казали: — Ви мусите дати! Нам належить!

Чехи — більш пів століття виховували цілі покоління в приватних школах, але в австрійського уряду те жебрали ласки. Казали: — Ми платимо податки, даємо рекрута, нам належаться повні права, як і Німцям! Не хочете дати — ми плакаті не будемо, але заплачете ви.

А українські патріоти "домагаються" так: — "Високий Союме (Сенате)! Предкадаючи це прохання, виждемо хвилі, коли українська молодь посвятить науковій праці в державних академічних школах. Українське громадянство вірить, що Високий Союме (Сенат) заспокоїть ті прохання, сповнюючи тим самим акт справедливості і творчи діло високої культури о тривких додатних наслідках"...

Так "домагаються" — власте просять, жебрають. І хіба-ж можна надіятися від воїни викинути недорозумінь таким прохачам? В них-же ніякої віри, ні гордості, ні певності. "Дав бог Польщу і нас під нею — шож, треба просити"!

Українська дрібнобуржуазія тай вся патріотична братія служила вірно не тільки антанті, але й т. зв. "Лізі Наций". Розуміється, очі видирали наші панки тому, що посівм сказати, що все-це блуд, брехня. Але прийшов день 14. марта 1923 — і розкрив правду. Патріоти, що ще 13. марта славоносили улюбленю антанті і плавали на робітничо-селянській республіки, загорадали: — Рабунок! Нас знасиудили! Смерть Антанті!

Тоді всі надії повернули на "Лігу Наций". Там вже певно дадуть їй Галичину, Писали протести, меморіяли, іздали, просили. Слухали пани, як і в Парижі, а одного дня — виклику українських патріотів з своєї "Ліги", яка нібито боронить інтереси поневоленних народів. І знову патріоти — ось послухайте їх крик з "Укр. Прапору":

"Нас не допущено на загальну конференцію ліги націй і цим самим "ліга" розкрила правдиве обличчя. Коли це хтось мав ілюзію, що ця міжнародна організація, як організація громадянська, у своїй політиці може дати нам державу, то ці ілюзії повинні пер розвіятися. Коли хтось думав, що ця організація може стати виразницею свободної олімпії громадянства цілого світа, а своїм становищем до національно політичних проблем і своєю внутрішньою організацією може подати приклад, як мають бути розв'язані ті проблеми, і як мають бути уладжені взаїмні відносини між народами світа, то дуже помилявся"...

А хто-ж то "той" і "хтось"? Таж ті самі панки-підпанки, що пишуть оці слова тепер, і що 5 літ верещали про антанту й "Лігу Наций", а тепер плюють на неї. Опинилися за бар'єром панського парку. Антанту викинула, "Лігу Наций" виникула. А по Америці їдять

Та життя — найбільший учитель! В Галичині жадуть. Жадуть і певні, що-близький час нового великодня, нового життя. Всі оті плазування перед Варшавою — і плазування у Відні — роблять самочинно самозвані "народні провідники" в імени українського народу.

Патріоти тепер говорять про "ліюзі" і ніби вчать когось, забуваючи, що другий подичник (зовсім слушний) о держали від світової буржуазії вони-ж самі. Бо своєдме робітничтво й селянство ніколи не вірили в ласку панів з Парижа чи Женеві і все виступали проти них. А галицькі панки не тільки клонилися, не тільки плазували, але й здирали гроші, мовляв, будемо мати державу. І ось, за вірну службу панам — ще одна влячість. На здоров'я!

Але такої школи було по-трібно. Вона відкрила очі тисням, що блукали здруманені і вірили в брехливі — ласі слова дешевеньких патріотів.

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ СВЯТО.

"Від коли живу — не бачив, щоб так шанували Тараса. Не знаю, чи я на землі, чи на небі? Як помру, на тім світі (коли він тільки є) все перекажу Тарасові!"

Так схвилювано сказав старий дідусь Іван Ядловський, що вже 42 роки сторуоче біля могили Шевченка.

А переказати дійсно було що. З часу похорону Шевченка, могила не бачила такої еплі народу, що її не можна було спокінати більше, бо іде було на Тарасовій кручі стати. Була-б змога — вся робітничо-селянська Україна зішлася б сюди вшанувати пам'ять свого великого сина.

Але й без того свято відкриття пам'ятника Тарасові набуває всеукраїнського значення. Воно відгукується в серці кожного громадянина Радянської України. Воно блискавкою майне й за кордон істаті. А вже 62 роки могила чекала на цей пам'ятник — і не могла дочекатися ані за часів владування ворожої поетово-революціонерської буржуазії, ані від лицемірної буржуазії української, що перешагнула соціальні гасла буйної поєдні Шевченкової на гасла націоналістичні, гасла боротьби з "кацапами, Ляхами й Жидами", замість його, щирого, запального Тарасового заклик: "Бий панів!"

Буржуазія бодяє Тарасові могили. Відома, як місцеві поміщики скаржилися київському Генерал-губернаторові, нібито в могилі позакопували гайдамацькі покі для майбутніх протипанських повстанців.

І держака довгі роки панська згряга хрест на цій могилі. Переказують, ніби цар Олександр, коли 1885 року звернувся до його громадяне з проханням дозволити поставити пам'ятника, відповів: — "Он был крестянин — довольно с него креста".

Так над усім селянством хотілося б панам поставити хрест... Не вдалося... Хрест став над могилкою панської влади. Поростає вона вже буршанами й ніхто не приїде виполоти їх. А тридцятичарід відрау поставив не одного, а тисячі пам'ятників Тарасові. А вже знайдеться на Україні Рада, чи знайдеться клуб, селябудинок, читальня, де-б не було портрета Тарасового поруч портретів Маркса і Леніна? Зайдіть у Центральний Комітет Комуністичної Партії (большевиків) України — і там побачите цю велику революційну трицію.

Не спромоглася буржуазія за 60 років на пам'ятник тому, чіє імя славою лунає далеко за межами України, кого знають всі культурні народи. Спромоглися робітничі і селянські. Неаможливі-шевченківці (Шевченківським названо тепер бувший Канівський повіт) самі перші внесли постанову на своєму з'їзді: "Годі на могилі того, хто казав: "моліться правді на землі, а більш нікому не моліться", хто навіть у "Заповіті" писав: "я не знаю бога" — стояти хресту, тому хресту, за яким ховалось панство, визнаючи

трулящих, кажучи: "Терпіть во імя хреста, там дець на небі матимете нагороду, терпіть, а ми будемо на вашій шій ладити".

Звито хрест селянами 1-го мая цього року в день пролетарського всенісного свята. За два місяці виготовано руками робітничими пам'ятник, відремонтвано руками селянськими могилою, зроблено добрий прохід до неї.

І стоїть тепер могила Тарасова чистенька і гарненька, заглядуючи всім людем.

Тоді шанув Радянська влада народних героїв. Рознесуть прочає цю вістку скрізь по Україні і радісно стрепенуться серце в кожного робітника і селянина — це ще одна перемога Радянської влади, це одне всеукраїнське свято, що його записує наша історія, задуваючи, як жили, що робили ми, їхні батьки, в часі Великої Пролетарської Революції.

С. Пилипенко.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 1. серпня 1881 р. жидівський погром в Ніжині.
1. серпня 1919 р. упадок радянського ладу на Угорщині.
7. серпня 1919 р. здобуття Берестя-Литовського.
2. серпня 1920 р. засновання тимчасового Ревкому Галичини.
3. серпня 1903 р. початок загального страйку в Києві.
3. серпня 1906 р. в Варшаві забито помічника генерал-губернатора Маркграфського.
3. серпня 1906 р. в Самарі забито бомбою губернатора Блюка.
4. серпня 1789 р. скасування крпінського ладу у Франції та проголошене "Декларацию прав людини й громадянина".
4. серпня 1906 р. у відповідь на роспуск 1-ої Державної Думи проголошено загальний страйк в Петрограді.
4. серпня 1918 р. зачнення всіх буржуазних часосписів на весь час горожанської війни.
4. серпня 1919 р. внесення радянської влади на Угорщині та заарештовання народних комісарів.
4. серпня 1920 р. видання Ц.В.К. і Раднарком кодексу права для всієї У.С.Р.Р.
4. серпня 1920 р. здобуття Ковеля і Луцька.
4. серпня 1921 р. приїзд в Москву польської дипломатичної місії.
5. серпня 1895 р. смерть Фрідріха Енгельса, одного з основних наукового соціалізму, найбільшого помічника К. Маркса.
5. серпня 1904 р. 6-ий конгрес II Інтернаціоналу в Амстердамі.
5. серпня 1906 р. в Москві проголошено загальний страйк.
5. серпня 1917 р. арештовання Троцького і Луначарського.

МАРКОВА НАУКА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

(Продовження.)

Отже, перед свідомим пролетаріатом України — одно з найголовніших завдань, поставлених життям й усвідомленням XII з'їздом його партії — створення літератури українською мовою, що відповідає потребам і вимогам будівничих Укр. Рад. Республіки — працюючих мас. Цю роботу й розпочато тепер широко на Рад. Україні. Але потреби ці такі великі, прогалини скрізь так багато! Адже-ж в супереч більш щасливим країнам українська буржуазія не залишила нам у спадщину майже нічого, крім свого "красного" письменства.

І от на допомогу цьому пролетаріату України з своєю окремою, але дорогоцінною лептою прийшов український пролетаріат Америки й Канади. Заходами американських та канадських товаришів засновано в Берліні видавництво "Космос".

"Космос" має на меті дати українському пролетаріату те, чого йому так не вистачає: соціалістичну, марксистську літературу українською мовою. Систематично мають бути видані найголовніші твори наукового соціалізму. Таке є основне завдання "Космосу". З книжок, виданих "Космосом" український робітник має вперше дістати змогу закласти міцні й глибокі підвалини свого наукового, пролетарського світогляду.

Перша книжка видана "Космосом" — Ю. Стежков "Карл Маркс, його життя й діяльність". Це лише харківський бібліографічний журнал "Книга", чи не перша брошура українською мовою, що у систематизованому вигляді знайомить українського робітничо-селянського читача з геніальним творцем наукового соціалізму. В цій брошурі накреслено життя й діяльність політичного й наукового — Маркса на тлі його суспільно-політичного руху, виразником і головною якою він був, тобто, класової боротьби пролетаріату. Разом з тим автор нарисовує основні думки з виданих творів Маркса.

Друга, видана "Космосом" книжка — "Порядник української мови" проф. Синявського. Здавалося-б, що синявського має ця книжка з пролетарським видавництвом? А тим часом, її завдання спричиняються перш за все до вичищення української мови від усього того намулу, що засмітив її і через те віддавав її, робив мало зрозумілою для широкого загалу українських працюючих мас. По друге, її завдання уодностайнити українську літературну мову на всіх широких просторах України, а через те й спричинити до мовного, отже, й взагалі духовного зближення, зєднання, уодностайнення цілого українського трудящего народу. Отже, цей порядокник, це немов попутний камінь — на полі мови — в справі організації українського робітництва в одну міцну, свідому себе пролетарську класу.

Далі — "Червона зоря" Богданова. Як має виглядати соціалізм — наш ідеал, провідна зоря нашої боротьби? На це питання дає відповідь наша пролетарська наука. Але вона нам показує лише основні підвалини майбутнього громадського ладу. Вона показує нам лише кістяк його. А створити живий образ соціалістичного ладу у всій його величній красі може лише наша уява, оперта на дані науки. Одною з найкрасніших спроб створити такий живий образ і є книжка Богданова — одного з найталановитіших мислителів російського пролетаріату.

Далі — Горев "Матеріалізм — філософія пролетаріату". Також чи не перша книжка українською мовою, що дає в останній формі основні підвалини загальної нашої соціалістичної світогляду. Дуже надається як контекст ширших лекцій для робітничих гуртків самоосвіти. Після цих книжок, що творять немовби канву для пролетарського думання, що втягають читача в сферу соціалістичної думки приходять книжки К. Маркса — "Заробітні плати, ціна й зиск", що порибає вже саму суть капіталістичного ладу, показує нам його "хитру механіку", механіку визиску робітничої класи. Наймані робітники, каже Маркс, повинні боротися за збільшення заробітної плати, але їх остаточною метою повинно бути: скасування системи найманої праці.

Потім іде "Теорія історичного матеріалізму" — Бухаріна. Це вєдико, прекрасно видана книжка з передмовою самого Бухаріна до українського видання. Цей твір чи не перша в світовій соціалістичній літературі спроба охопити діалектичним методом Маркса все суспільне життя в одно ціле, укласти його в одну систему, висвітлити його світлом марксизму в усіх його проявах, збагнути його. "Система марксистської соціології" — такий й є її підзаголовок. Книжка Бухаріна цінна ще й тим, що вона узгайдує досвід пролетарської революції на Сході Європи.

Колі згадані книжки розбирають основні проблеми соціалізму і класової боротьби, спільні всім країнам, де існує визиску праці капіталом, коли вони висвітлюють загальні завдання цілого, всесвітнього, пролетарського руху, то дальша, видана "Космосом" книжка — Річницький "Шевченко в світі епохи" намагається вже скористати з науки Маркса, прикласти її до наших українських обставин. Воно має на меті висвітлити перед нами одну з найцікавіших сторінок нашого недавнього минулого. А чей же зрозуміти минуле, це значить полєкшити собі зрозуміння сучасного, зрозуміння наших завдань в конкретних умовах української дійсності. Згадана нами харківська "Книга" пише про працю Річницького: "гадаємо, що кажучи без перебільшення, ця праця безумовно буде першим цінним вкладом в літературу про Шевченка".

Дальшому поглибленню соціалістичного світогляду мають служити такі книжки, написані самими творцями наукового соціалізму. К. Маркс "До критики політичної економії". В передмові до цього твору в геніально стислій формі подає Маркс головні засади історичного матеріалізму — світогляду революційного пролетаріату. "Спосіб продукції матеріального життя, каже він тут, зумовлює перебіг соціального, політичного й духового життя. Не свідомість людини визначає її буття, а навпаки, її суспільне буття означає її свідомість". В самій книзі, що є немов би вступом до "Капіталу", Маркс досліджує основні поняття політичної економії капіталістичного громадянства. Він показує, що "на певному шаблі свого розвитку матеріальні продуктивні сили стають у суперечність з існуючими продукційними відносинами або, висловлюючись по юридичному, з відносинами власності, що в них вони досі розвивалися. Ці відносини з форм розвитку цих продуктивних сил обертаються в їх кайдани. Тоді надходить доба соціальної революції".

В книжці "Звідки філософія" показує Маркс нікчемність дрібно-буржуазної філософії французького "соціаліста" Прудона. Ця книжка особливо цікава для нас тим, що й у нас є ще чи мало рідких дрібно-буржуазних "філософів", що прикриваючись плащиком соціалізму морочать голову укр. робітникам, а через те допомагають лише їх визискувачам. Маркс немилосердно збиває цих панків: "Дрібний буржуа, каже він, завжди складається з одного боку і з другого боку". Такий подвійний характер мають його економічні інтереси, а через те й його політика, його релігійні, наукові

й літературні погляди, його мораль, ціла його істота. Він сам жива суперечність... Шляхцістство в науці й політичне хуліганство непідвільно зв'язані з такою позицією... При цьому тратиться неминуче той звичайний моральний такт, що не дозволяє, наприклад Руссо, йти на будь-який компроміс з пануючими". Як знаменито пає сує ця характеристика до наших націонал-"соціалістів"!

З другого боку, Маркс, науково встановлює тут умови визволення робітничої класи. Він каже тут, між іншим: "Поневолена класа, це умова істновання кожного громадянства, побудованого на класовій протилежності. Визволення поневоленої класи неминуче

М. Гнатюк. ЄЩЕ ПРО ПОБУТ НАЗАРУКА В ВЕНКОВЕРІ.

III.

В дальшій своїй промові Назарук говорив про тризоровий упадок української держави, себто княжої, козацької й петлюро-петрушевичівської, відступив вже від свого твердження, що винною всего являються верхи і низи, а натомість недвозначно найбільшу вину звалює на низи, себто на трудовий нарід, який після думки "вченого" Назарука погубив державність України ради своєї класової контохового ідеалу. Поставивши питання: "Як упала українська держава за княжих часів?" — Назарук відповідає: "Дурнеюкою байкою є, що її розвалили князі своїми міжусобицями", а дальше додає, що коли Татарі повили перший раз коло границь нашої землі, тоді опольовані князі зоблизували свої сили і як один пішли проти Татарів і прогнали битву через незгоду, завдавши Татарам тільки удар, через який вони не могли через 17 років напасти на Україну.

Дурнеюкою байкою є, що через незгоду князів упала держава, твердить Назарук, а дальше додає, що через незгоду біди "опольовані" князі прогнали битву. От клята незгода, як вона бе по лиші "згідливою" Назарука!

"Прошу мене але не розуміти", каже дальше Назарук. "Я шлюком не кажу, що князі і бояри не визискували народа. Вони визискували. Але-ж вони невинні за упадок держави, бо проти них ширили недовдоволення між народом наняті Татарські жєбрати". О логіко, логіко! Який же бік тебе видумав на те, щоб ти так немилосердно біла по лиші пана "міністра"!

Говорючи про упадок другої української держави — козацької, Назарук опить визидати з контоховим ідеалом темного народа, який, каже Назарук, поширювали між народом вже царські агітатори. О прокляті агітатори, разом з темним народом та його контоховим ідеалом! Вони, вони погубили Україну. Князі, бояри, гетьмани, козацькі старшини — на думку "вченого" і "гуманного" доктора — невинні, вони самі були обльовані, хоч визискували нарід, так це пустяк, той визиск не був тяжкий, перекоіує Назарук.

О "вчені" доктори! Коли-б вас хоч на короткий час заставили працювати на других в поті чола по копальних, фабриках та ланах, тоді ви може зрозуміли би тих, що від ранньої молодости аж до могили збирають мід, а ідять воину, будують палати, а живуть в будах, шнють дорогу одєжу, а самі ходять одєрті. Тоді ви може зрозуміли би, як спосібні чи ні себуть розуміти, чи визиск, без огляду на те, чи він рідкий, чи чужий, є прікляттям для тих, над ким він доконується.

Тому, що Назарук осмілює піти так далеко, що за двозоровий упадок української державности звалює найбільшу вину на низи, себто на трудовий нарід, так мені приходить згадати звертук до історії і подивитися, що вона каже в цій справі.

вимагає, отже, створення нового громадського ладу. А для того, щоб поневолена класа могла визволитися, треба, щоб було досягнуто той стадії розвитку, на якій здобуті вже продуктивні сили й існуючі громадські відносини не могли-б істнувати далі одні побіч других. З усіх знарядів продукції найбільшою продуктивною силою є сама революційна класа". "А на передодні кожного грунтового зрєформовання громадського ладу останнє слово соціальної науки завжди лунає: боротьба або смерть. Кривавина або небутия. Так і тільки так ставити питання історії". (Кінець буде.)

Насамперед беру упадок княжої держави. І так в історії України проф. М. Грушевського на сторони 93, де описується відносини між князями з роду Ярославичів, які зводили між собою безнастанні бої за київський престіл, говориться так: "Раз у раз підіймалися за се війни, криваві руїни, що дуже смутили громадянство, і воно нарікало на князів, що вони не пильнують Руської землі, самі наводять на неї ворогів в своїх усобицях — особливо орду половецьку. Пробувало громадянство князів облямати, та вони не слухали, боронились далі завзято".

На сторони 95, де описується першу появу Турків говориться слідує: "Пригода вийшла з стєну. На місце Печеніги, як я вже сказав, в наші степи прийшла орда Турків. Але се була орда слаба і на неї натискала з заду инша, Половецька, що скоро розгромила Турків і в 1060-х роках присунулася до українських осель. Вже в 1062 році вона напала на Переяславчину і погромила Всеволода, а в 1068 р. прийшла знов. Всеволод по шкоді мудрий сам радом закликав братів в поміч; пішли всі разом на Половців, але ті такі їх побіли і почали грабити українські землі по обох боках Дніпра. Київські люди, що ходили Всеволодові в поміч, прибігли з нещасливої битви, скликали на торговині віче і постановили — іти знову на Половців, що почали грабувати їх землю. Післали до князя свого Ізяслава, аби дав ім коней і збруї — підуть на Половців. Але Ізяслав не згодився; мабуть боявся, що люди збунтуються на нього, бо і так мабуть були на нього сердиті і чимало їх сиділо тоді поарештованих у князів "порубі" (в'язниці). Коли на вічу сказали, що князь збруї не дає, піднялося велике невдоволення на нього і на його помічника Тисячконого Коснячка (Тисячкий був начальником міста, найстаршим по князеві). Одні пішли сваритися з Коснячком, інші побігли розбивати князі в'язниці та виручати своїх громадян, інші знов на княжий двір та тут почали переговорюватися з князем і боярами".

На сторони 96, де описується, як Кияне, прогнавши Ізяслава, настановили князем в Київ визволеного з тюрми внука Ізяслава. Всеслава, говориться слідує: "Ізяслав пошуквав помочи свого швагра князя польського Болєслава і з ним прийшов на весну. І коли Кияне мусили назад прийняти Ізяслава, той криваво помістився на учасниках повстання".

На сторони 97, де описується пановання Святослава в Київі, говориться слідує: "Недовго в Святослава панував у Київі та володів братнішми землями, бо вмер уже в 1076 р. Та його сідлами пішов Всеволод, сидкуючись загорнути як найбільше земель собі, а як найменше зівстати иншим князям, потомкам братів, котрих він усіх пережив. Ті не давалися, при всякій нагоді старалися доіхати Всеволодові, наводили Половців".

На сторони 99, де описується перевагу Половців над Київськими князями, говориться слідує: "Осмілений цим Олег потім з Половцями прийшов під Чернігів і став добувати". На сторони 109, де описується боротьбу князів за Київ і його упадок, говориться слідує: "Часами бодай на кілька літ настав спокій, як, на київський стіл попадав князь досить сильний і впливовий, так що супроти нього, притихали інші і відкладали свої претенсії до кращої нагоди. Але часами підіймалися таке замішання, що князі мінчали не то що року, а і по кілька місяців і тижнів. І все се находило з військом, товклося по землі, нищило хозяйство, грабувало мешканців, робило розстріл в торговлі. Ще гірше як князі наводили в поміч Половців: ті вже нікому не давали переходу, грабили і забирали в неволю що тільки сили".

На сторони 110, де описується цілковитий занепад Київ, говориться слідує: "Пізнійше як на Україні трохи було утихлося (1180-х р.) годовні претенденти на Київ — Святослав Чернігівський і Юрїк Рєвнський (з Мстиславичів) поділиши між собою Київщину стали жити в згоді, тоді знов брат Андрїй Всеволод умисно розсєрвав українських князів і збив таку бучу, що знов Київ пограблено і знищено немилосердно (1203 р.) і коло нього зєлеся така боря, що справді трудно було фєднати кому небудь в Київщині. Після сього Київ упадає вже зовсім і пізнійший татарський програм небагато доправив по тих домашніх погромах".

Що до того, що "вчений" Назарук твердить, що визиск рідких князів та боярів навіть в десятих та сотніх части не був такий тяжкий як те, що наступило по втраті своєї влади, своєї держави, так раджу Назарукові перечитати з історії України бодай 122 сторінку, де стоїть таке написано: "Простому народові під татарською зверхністю не багато гірше жилося, як під своїми князями та боярами, особливо на початках, поки ханні мали більшу владу в орді, держали в порядку своїх людей і не позовляли їм кривдити "татарських людей". На податки, на хозяйство певно такі навіть легше їм було під Татарями, як під своїми князями та боярами".

На сторони 132, де описується положення простого народу під княжою владою, говориться слідує: "Простий нарід взагалі не мав впливу; княжа управа стояла під впливами боярства, а селянство і проте мішанство через ті невогоди, які переживала Україна, попадало все в більшу владу боярської верховности. На місце свободної людности зрєстало все більше число несвобідних (холопів, чєляди) і півсвобідних — наймитів і закупів, що відробляли своєю працею свої довги і дуже часто кінець кінцем такою попадали в вічну неволю. Князь управа і право, як бачимо з усього, більше дбали про інтереси і вигоди маючих віденствєл, бояр, ніж про простий нарід, і коли заступалися за нього, то хїба під страхом повстання або інших незвичайних прояв. Не підіймала рїзко свого голосу в обороні народу і церква, що вєросла в невольничьких відносинах Візантії і більше радила слабшим і залежим, аби служили і коридили, аніж сильним і могутним, аби не зловживали своєю силою".

Думаю, що на цей раз вистарчить висше наведених цитат. Цікаво, чи і після цього "вчений" Назарук буде пориватися з мотикою на сонце та твердити, що за упадок княжої держави винні найбільше низи, себто трудовий нарід?!

Товариші! Відновляйте періодичну на "Українські Робітничі Вісті". Не забувайте також про прєсовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!

ПОЛЬСЬКИЙ КОМУНІСТ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ПОЛЬЦІ.

В звязку з докладом, виголошеном тов. Радеком на поширеному засіданні Виконавчого Комітєту Комінтерна про міжнародне положення, ось якими словами схарактеризував тов. Бранд, делегат Комуністичної Партії Польщі, тепєрішнє положення в Польщі.

Не зважаючи на те, сказав тов. Бранд, що Польща захопила Горішний Шлеск, Вільню й Сх. Галичину, не стала вона чинником мира в Європі, тільки навпаки, поспішно загрозує війни. Польща має тільки 62 відсотки чисто польського населення, а остання частина населення складається з інших національностей, супроти яких шляхецько-капіталістичний уряд проводить політику як найбільше дикого визиску й поневолення. На протугу трохроків покривається 60 до 70 відсотків всіх державних видатків через випуск папєрових грошей, підчас коли в Росії покривається тільки 20 до 30 відсотків а за останній час ще менше. З цілої Європи тільки одна Німєччина зближається до подібного фінансового положення як в Польщі.

Польща творить велику територію. На всі боки завовувала вона багато чужих земель, але помімо того поумує вона себе слабою. Вона має великий страх перед Німєчиною і через те хоче вона дальше ослаблювати Німєччину. Польський Стамбульський — провідник сільських богачів Вітос — зрадив незможливою особово витягти ми новий клас робітничо-селянського уряду. Він означає для цілком надію дістати землі, ніякого легальними шляхами, до чого стреміли вони від кількох років. Постійно зростаюча дєрїжня знизила умови життя для робітників і урядовців в лєним націям.

Польщі до рівня, який є дєлошєним тов. Радеком на поширеному засіданні Виконавчого Комітєту Комінтерна про міжнародне положення, ось якими словами схарактеризував тов. Бранд, делегат Комуністичної Партії Польщі, тепєрішнє положення в Польщі. Не зважаючи на те, сказав тов. Бранд, що Польща захопила Горішний Шлеск, Вільню й Сх. Галичину, не стала вона чинником мира в Європі, тільки навпаки, поспішно загрозує війни. Польща має тільки 62 відсотки чисто польського населення, а остання частина населення складається з інших національностей, супроти яких шляхецько-капіталістичний уряд проводить політику як найбільше дикого визиску й поневолення. На протугу трохроків покривається 60 до 70 відсотків всіх державних видатків через випуск папєрових грошей, підчас коли в Росії покривається тільки 20 до 30 відсотків а за останній час ще менше. З цілої Європи тільки одна Німєччина зближається до подібного фінансового положення як в Польщі. Польща творить велику територію. На всі боки завовувала вона багато чужих земель, але помімо того поумує вона себе слабою. Вона має великий страх перед Німєчиною і через те хоче вона дальше ослаблювати Німєччину. Польський Стамбульський — провідник сільських богачів Вітос — зрадив незможливою особово витягти ми новий клас робітничо-селянського уряду. Він означає для цілком надію дістати землі, ніякого легальними шляхами, до чого стреміли вони від кількох років. Постійно зростаюча дєрїжня знизила умови життя для робітників і урядовців в лєним націям.

Польщі до рівня, який є дєлошєним тов. Радеком на поширеному засіданні Виконавчого Комітєту Комінтерна про міжнародне положення, ось якими словами схарактеризував тов. Бранд, делегат Комуністичної Партії Польщі, тепєрішнє положення в Польщі. Не зважаючи на те, сказав тов. Бранд, що Польща захопила Горішний Шлеск, Вільню й Сх. Галичину, не стала вона чинником мира в Європі, тільки навпаки, поспішно загрозує війни. Польща має тільки 62 відсотки чисто польського населення, а остання частина населення складається з інших національностей, супроти яких шляхецько-капіталістичний уряд проводить політику як найбільше дикого визиску й поневолення. На протугу трохроків покривається 60 до 70 відсотків всіх державних видатків через випуск папєрових грошей, підчас коли в Росії покривається тільки 20 до 30 відсотків а за останній час ще менше. З цілої Європи тільки одна Німєччина зближається до подібного фінансового положення як в Польщі. Польща творить велику територію. На всі боки завовувала вона багато чужих земель, але помімо того поумує вона себе слабою. Вона має великий страх перед Німєчиною і через те хоче вона дальше ослаблювати Німєччину. Польський Стамбульський — провідник сільських богачів Вітос — зрадив незможливою особово витягти ми новий клас робітничо-селянського уряду. Він означає для цілком надію дістати землі, ніякого легальними шляхами, до чого стреміли вони від кількох років. Постійно зростаюча дєрїжня знизила умови життя для робітників і урядовців в лєним націям.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібною друку в самих питаннях і відповідях. Неодноробити, що читав вже матеріяли про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спробу вирівнати незрозуміле, бо в цій книжці є 300 рідких питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS. WINNIPEG, — — MANTOBA, — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продається дуже цінна книжка для кожного робітника і робітничі п. н.

КАРЛ МАРКС

ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ.

Написав Ю. Стежков.

Книжка вийшла накладом "Космос" в Берліні, під редакцією Е. Касяненка. Назарукована в малій вигідній формі, із книжкою папері і об'ємом 110 сторін друку. Поціна на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприння соціалістичному рухові в поодиноких краях. — 7. Дєло про особистє Маркове життя. 8. Значення Маркса в науці.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. — — Winnipeg, Man.

